

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetli tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefonszám 15.

Egy példány 10 fillér.

Telefonszám 15.

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZÁSZ ENDRE

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér so a 1 K. A nyílt-tér és hirdetések díja előre fizetendő.

M. kir. postatakarékpénztár: cseque-számla 10,489. szám.

Magyar nemzeti alap.

Írta: **Mátéffy Domokos** a „Székelyudvarhelyi Székely Társaság“ elnöke.*)

Magyar hazánk keleti végvárainak ezer éven át hűséges őrsége, Csaba népe, a létfontartás erős tusáját vivja. A régebbi idők nemtörődömsége, lehet, hogy saját könnyelműsége, ősi szokásainak elhagyása, anyagi erővel arányban nem álló költséges életmódja, jövedelem forrásainak kiapadása, az anyagi tönk szélére juttatta.

Ha megvizsgáljuk a kisgazda helyzetét, ha szemügyre vesszük iparos osztályunkat, ha betekintünk középosztályunk belételebe; mindenütt ugyanazzal a jelenséggel találkozunk: pusztulunk, veszünk. Fajunk egy része ebből a súlyos helyzetből a kivándorlásban keres menekedék, mely azonban a nemzet lassu elvérzésével egyenlő.

Magyarország Királyhágón tuli 16 vármegyéjében (vagyis: Csik, Háromszék, Udvarhely, Maros-Torda, Beszterce-Naszód, Szolnok-Doboka, Szilágy, Kolozs, Torda-Aranyos, Brassó, Nagy-Küküllő, Fogaras, Szeben, Hunyad, Alsófehér és Kis-Küküllő megyék területén) az utolsó népszámlálás adatai szerint 766220 székely-magyar lélek él, kiknek sorsa a létfontartási küzdelemben csaknem egyenlő, azaz a különbséggel, hogy míg 652 községben a tömött sorokban élő 647308 székely-magyar-nak ellenséges népelemmel nincsen dolga, addig az 1782 oláh községbe ékelt 103156, a 178 német községben élő 14709 és 2 tót községben levő 47 magyar-nak, még a nemzetiségek ellenszenvével, sőt támadásával is meg kell küzdenie.

A magyar nemzet fentebb említett 16 vármegyéjében élő testvéreit elveszni nem hagyhatja, annál kevésbbé, mivel ezzel elveszett Magyarország kulcsa is, a régi néven nevezett Erdély.

Nyilvánvaló tény, hogy az a nemzedék gyöngye, mely mindent az államhatalomtól vár, mert míg ez egyfelől az akarat-erő hiányát jelenti, addig gondnokoltságra és kiskoruságra mutat és e mellett kimeríti még a Titánokból álló kormányférfiakat is. Egy oly nemzet, melynek ezer éves multja, fényes, dicső

* A „Székely Társaság“ keddi ülésén beterjesztett nagyjértékű memorandum egyik részlete.

történelme van, ha igényt tart hasonló jövőre; akkor agyának minden atomjával, izmos karjának minden erejével fáradhatatlanul kell dolgoznia azért, hogy magának megszerezze az anyagi jólétet, mely erkölcsi életének is biztos alapját képezi.

Ez a gondolat irányítja Társaságunkat akkor, midőn módot és alkalmas eszközöket keresünk arra, hogy fajunkat hosszú évek alatt összehalmozott filléreinek segélyével megmentsük, felszabadítván a töke uzsorakamatáinak rabszolgaságától s ezzel szárnyakat adjunk a szabad mozgásnak és fejlődésnek.

Miután elsősorban önmagunk által igyekszünk magunkon segíteni, igaz, hogy Királyhágón inneni véreink segítő kezét is hálásan fogadjuk, elsősorban magunkat adózzuk meg. Azonban ellenérték nélkül ezt nem tesszük. Egy nagy, nemzeti pénzalapot kell összehoznunk, mely célunkat minden irányban szolgálja, mely hivatva legyen a jövő küzdelmének győzelmét fajunk részére biztosítani.

Erre a célra igen alkalmas és egyesült erővel, erős akarral minden nehézség nélkül keresztülvihető a Gálffy Ignác miskolci felső kereskedelmi iskolai igazgató eszméje, ki a Székely-Társaságok Szövetségének Székelyudvarhelyen 1908. évi aug. 24-én tartott nagygyűlésében indítványozta, hogy a székelység megerősítése, anyagi és kulturális fejlődése érdekében a Székelyszövetség hozzon össze egy tekintélyes pénzalapot s annak segélyével mentse meg fajunkat az anyagi és erkölcsi tönktől. Ezen célra, mint eszközt, megjelöli a székelyek összeírását és egy ugynevezett aranykönyvbe való foglalását, melyért minden családfő és családtag nevének beiktatásáért az e célra megjelölt pénztárba befizet egy koronát. Ezt az indítványt a Szövetség nagygyűlése elfogadta és a tervezet kidolgozása, valamint végrehajtása iránt megbizta a Székelyudvarhelyi Székely Társaságot.

Társaságunk ezen kötelezettségeit vállalván, hazafias lelkesedéssel kíván annak megfelelni

és pedig oly formán, hogy az indítványban rejlő erő nagyságát, kiszámíthatatlan következményeit ismertetve, megjelöli azon eszközöket, melyekkel meg egyfelől a kívánt célt elérhetjük, másfelől mindnyájunk legfőbb óhajására, fajunkat ismét arra az utra terelhetjük, melyen hűséges kísérője, mint a multban, ugy jövőben is, a becsületesség, megbízhatóság, tisztességtudás, a munkásság s ezzel az anyagi jólét és az erkölcsös élet lesz.

Meg kell teremtenünk egy hatalmas pénzalapot és azt, mint egy jogi személyt, fel kell ruházni cselekvő képességgel. Miután jogok és kötelek alanya rendszerint csak élő ember lehet, de mert a jog az élet szükségletei folytán maga is alkotott — más jogalanyokat; egy ily jogi személyt alkotunk, melyet elnevezünk: „Az erdélyi székely-magyarság nemzeti alapítványának“ és ha a vagyont összehordottuk s az alapítványt a m. kir. kormány által elismertettük, megteremtettünk egy oly jogi testületet, mely alanya lehet a jogok és köteleknek, miből következik az is, hogy meg lesz a cselekvő képessége jogokat szerezni, kötelezettségeket vállalni, kereseteket indítani stb.

Lássuk már most, hogy a rendelkezésre álló alapítvánnyal mily irányu működést kell kifejteni.

A nemzeti alapítványnak, Magyarország keleti részében a fent már elsorolt 16 vármegyében élő székely-magyarság anyagi érdekét kell hathatósan felkarolnia és pedig a következő módon: a) jelzálog kölcsönök által elsősorban a bisbirtokosok nagykamatu terheit konvertálja és ha tőkéje megengedi, folytatja ezen közműveletet a köztisztviselők és középbirtokos osztály terheinek könnyítésével; b) szorgalmas, arra érdemes iparos testvéreinknek olcsó hitelt nyújt, c) ipari vállalatokat támogat és végül d) ingatlanokat vesz, elad s ez által a telepítést előmozdítja.

Szükséges-e indokolni a működés ezen irányát? Hisz megdöbbenéssel látjuk, hogy pusztulunk, veszünk, hogy lábunk alól az őseink által vérrel szerzett föld miként csuszik ki, hogy a munkás kezek ezrei az ujjvilág gazdaságát munkálják; de egyben bizonyítékaink vannak arra is, hogy e közben

ellenségeink nyomulnak elő és a tért igyekeznek elfoglalni. Az idő tehát itt van, melybe ébrednünk kell és megkezdjük azt a munkát, mely ujjászűlő testünket fogja eszközölni, mert ha az eszközöket nem használjuk, az ébredés pillanatánem hasznosítjuk: elveszett fajunkra nézve még a jövő is. A jelzálog kölcsönöknél a kamallábat oly arányban kell megállapítani, melyet a föld tiszta hozadéka megbir s a mellett a megélhetésre is bizonyos hányad marad. Mivel pedig alapítványunk kiadása a minimumra redukálódik: 3. esetleg 3 és félszázalékos kölcsönök mellett, először konvertálnók kisgazdáink nagy kamatthetrel járó adósságait az egész vonalon, segélyt, illetve olcsó kölcsönöket nyujtanánk idegenbe szakadt, vagy közöttünk élő iparos testvéreinknek s később anyagi megerősödésünk mellett, fajunkat telepítés által beékelnek azon elemek közé, melyek ma nyílt ellenségeink, később talán barátaink lennének, vagy felszivódnának részben a magyarságba.

Most pedig a magyarok istenét kérjük, hogy legfőbb védelmét és segítségét terjessze ki vállalkozásunkra, hogy érezze át minden magyar azt, hogy összetartás és közös akarat ugy a résznek, mint az egésznek boldogságot könnyen megalapozhatja, míg a széthuzás, az egyenlenség megrendíti még azon oszlopokat is, melyeken a magyar állam ezeréves alapjai pihennek!

POLITIKA.

Azok, akik kárörömmel beszéltek közeli kormányválságról, a függetlenségi párt bomlásáról, nagyot csalódtak. A függetlenségi párt hétfői ülése beigazolta, hogy Kossuth Ferenc és pártja egy uton halad a nemzeti állam kiépítése felé. Jó lecke ez azoknak, akik minden áron meg szeretnék volna dönteni a békét, de az ország is meglathatta, hogy a nagy kérdésekben örhetetlen harcosokra számíthat a függetlenségi párt tagjaiban.

Kossuth Ferenc nem jelenhetett meg a függetlenségi párt hétfői ülésén betegsége miatt s egy írásban juttatta kifejezésre felfogását. A levélben a bizalmi kérdést is felveti Kossuth s a választ erre az egész párt lelkes éljenzése adta meg.

Kossuth Ferenc levelének további részében azt írja a többi közt, hogy a függetlenségi párt abszolút többséggé lett idő előtt s ez olyan helyzetet teremtett, a mellyel számolnia

kell a pártnak, ha a parlamenti kormányzást lerombolni nem akarja. A többségnek kormányképesnek kell lennie és programjának olyannak kell lennie, hogy megvalósítása az adott helyzetben ne legyen lehetetlen. És tömör pár szóval programot ad, olyan programot, amelyet minden párt és minden magyar politikusi elfogadhat. „A magyar államiság teljes kiépítése”: ez a cél, amely felé minden magyar politikusként törekednie kell s amelynek szolgálatával a kormányképeséget is el lehet érni, a hova pedig a függetlenségi párt el nem juthatott addig, amíg állandóan megvalósíthatatlan programot alkotott. Azta reményét is kifejezi a függetlenségi párt vezére, hogy csatlakozni fognak a párthoz azok, a kik a demokratikus haladás eszméjében vele egyetértenek s akkor összeolvad egy nagy 48-as párt, úgy hogy a nemzetek zöme őrt áll majd a magyar államiság eszméje mellett. Ebben nyilván benne foglaltatik az új pártalakulásnak a gondolata.

A bankkérdésre vonatkozólag elmondotta Kossuth Ferenc újlag, hogy ha a kartellbank megvalósítása nem sikerül, akkor az önálló magyar bankot fogja előterjeszteni. Ellenben utalt arra a mulasztásra, a melyet a párt elkövetett akkor, a midőn a választás reformját nem alkotta meg, még mielőtt oly kérdések merültek föl, a melyekben a szövetkezett pártok nem értenek egyet. A választási reform pedig a koalíciónak vállalt kötelessége volt a nemzettel és a királlyal szemben.

A levél után percekig tartó tüntető taps következett s a következő felszólalásokban Mérey Lajos, Batthyány Tivadar gróf, Holló Lajos cáfolták meg, mintha bárminemű ellentét is lenne a vezér és a párt között. Végül a párt egyhangulag bizalmat szavazott Kossuthnak.

A székelyföldi erdők és a legelőhiány.

(Saj. tud.) Mult számunkban röviden jeleztük, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi min. nagyfotosságu leiratot intézett Ugron Ákos főispánhoz, a mely leirat egyben régi sérelem orvoslását jelenti. A „Székely-Udvarhely” volt az a lap, amely állandóan figyelemmel kísérte azokat a panaszokat, amelyek az erdőbirtokosok körében felmerültek s amelyek hosszú időn át csak panaszok maradtak. Az előző kormányok tudomást nem vettek róla, hogy a Székelyföld gazdái a legelőhiány miatt állandóan nagy zavarokkal küzdenek s a koalíció kormányának kellett eljőnnie, hogy megértse a székely nép életbevágó ügyét s jóakarattal igyekezzen segíteni is rajta. Első jelét akkor láttuk ennek, mikor a miniszter Mezőssy Béla államtitkár köldötte le a Székelyföldre, aki néhány napos tanulmányútjában szerzett információkat a dolgok mi-benállásáról.

Közben az erdőbirtokosságok ismételtén népgyűlésen akartak kifejezést adni kívánalmaiknak, ezt azonban éppen azért nem tartották meg — mint megirtuk — mert értésükre jutott, hogy ügyük a kormány előtt fekszik s közelebbről döntés is várható ez irányban.

Most aztán Udvarhely-, Háromszék- és Csikvármegyék főispánjai megkapták a miniszteri leiratot, amely a legnagyobb

jóakarattal hangján foglalkozik a panaszokkal s jelzi, hogy a kérelmek helyszíni elbírálására három tagú bizottságot küldött ki s amennyiben teljesíthetők a kérések, kedvezően fogja elintézni azokat.

A leirat egész terjedelmében itt következik:

Méltóságos

Ugron Ákos urnak
Udvarhelyvármegye főispánja
Székelyudvarhely.

Méltóságos Főispán Ur!

A Székelyföldről napról-napra érkeznek hozzám panaszok a miatt, hogy a legeltetés céljaira rendelkezésre álló területek a jelenlegi állatlétszámhoz viszonyítva, igen kis kiterjedésűek s ennél fogva a népnek egyik fő kereseti forrását képező marhatenyésztés nemcsak hogy nem fejleszthető, hanem hogy az már eddig is visszaesést mutat.

Ezzel kapcsolatban a legtöbb erdőbirtokos, főként az egyes közbirtokosságok, azt a kérelmet terjesztették elém, hogy a tulajdonukat képező egész erdőterületen a legeltetés minden korlátozás nélkül megengedtessek.

Ennek a kérelemnek teljesítése azonban nemcsak hogy az okszerűerdőgazdasággal ellenkeznék, hanem az erdők elpusztítása által — egyebektől eltekintve — a népet egy másik, nem kevésbé jelentős kereseti forrásától fosztaná meg.

Szakközveim jelentései szerint különben is a legelőhiány többnyire arra vezethető vissza, hogy a birtokosok legelőterületeiket nem gondozzák, azokat a bokrok lassankint felverik s hova-tovább legeltetésre alkalmatlanabbá teszik.

Lehetnek azonban egyes kivételes esetek, a hol a jelenlegi legelőterület kellő gondozás mellett sem elégséges az állattenyésztés okszerű fejlesztésére és a hol nem lehet elzárkozni az elől, hogy az arányosítás után is közönsben maradt birtokosok erdőterületének egyes arra alkalmas részletei a lehetőség szerint legelő céljaira átengedteszenek.

Az ily területrészek kiválasztására s általában az elém terjesztett kérelmek helyszíni elbírálására az illetékes m. kir. gazdasági főügyelőből, a székelyföldi kirendeltség egyik tagjából és a vezetésem alatt álló miniszterium kebeléből kirendelt egy erdőtisztből álló háromtagú bizottságot küldöttem ki.

Ennek a vegyes kizottságnak feladata leendő a helyszínen megállapítani, hogy:

a) a kérelmező közbirtokosságnak (községnek) mennyi a jelenlegi marhaállománya s annak eltartására, valamint az állattenyésztés okszerű fejlesztésére mekkora kiterjedésű legelőterületre van szüksége?

b) mily kiterjedésű a jelenleg rendelkezésre álló legelőterület s az milyen állapotban van?

c) a jelenlegi legelőterület jókarba hozatalára közmunka felhasználása esetén mekkora pénzösszeg volna szükséges?

d) a mennyiben a jelenlegi legelőterület kellő gondozás mellett sem volna elégséges, vannak-e az erdőterületnek olyan részei, melyek legelő céljaira a termőtalaj veszélyez-

tetése nélkül átengedhetők s ha igen, melyek azok?

e) vannak-e a jelenlegi legelőterületnek olyan részletei, melyek legelő céljaira már tovább előnyiel nem használhatók s ha igen, melyek azok?

Mindezekről a bizottság által jegyzőkönyv veendő fel, mely jegyzőkönyvnek egyuttal mindama javaslatokat is tartalmaznia kell, melyeket a bizottság a legeltetési kérdés végleges rendezése céljából előterjeszteni szükségesnek vél.

Ezek a helyszínelések általánosságban Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyék területére terjednek ki.

Mindezekről tudomásvétel végett azzal a további hozzáadással értesítem Méltóságodat, miszerint a kiküldött helyszínelési bizottságot egyidejűleg utasítottam, hogy a helyszíni szemléket, a mint az időjárás viszonyok megengedik, haladéktalanul kezdje meg.

Fogadja Méltóságod tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1909. évi február hó 28-án.

Darányi.

Az erdélyi magyarság megmentése.

Egy nagyérdékű akció.

A Székely Társaság ülése.

(Saj. tud.) Jelentőségben messzire kiható országos mozgalom első lépése történt meg kedden Székelyudvarhelyen. Már a Székely Társaságok Szövetségének legutóbbi, nálunk történt nagygyűlésén felvetődött az eszme egy nagy magyar nemzeti alap létesítésére, amely végeredményében az erdélyi magyarság megerősítését, ugyszólván megmentését célozná. Erre nézve azt a rendszert hozták javaslatba, hogy egy ugynevezett Aranykönyvben befoglaltassék minden erdélyi magyar neve s minden név beiktatása egy koronával váltassék meg. A gyönyörű gondolat tanulmányozására és a kezdeményező lépések megtételére az udvarhelyi székely társaságot bizta meg a kongresszus s a keddi választmányi ülés erre vonatkozólag hatalmas koncepcióju programot fogadott el, a mely a nagy nemzeti alapnak első követ jelenti.

A jelentős ülésről ez a tudósításunk számol be:

Kedden délután öt órakor nyitotta meg a Székely Társaság választmányának ülését Mátéffy Domokos elnök a következők jelenlétében: Duka András, Gotthárd János, Gyerkes Mihály, Nagy János, Paál Árpád dr., Sebessi János dr., Szabó Gyula dr., Vári Albert. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a marosvásárhelyi kamara kérését terjesztette elő Mátéffy elnök, amelyben iparos tanulók részére segélyt kérnek. A választmány 10 koronát szavazott meg azzal a hozzáadással, hogy tanulmány tárgyává teszi székelyudvarhelyi inas otthon létesítését.

Ezután Mátéffy elnök terjesztette be terjedelmes, a közgyűlés elé terjesztendő memorandumát az erdélyi magyarság Aranykönyvéről, amelynek segítségével az erdélyi magyarság nemzeti alapja volna megteremtendő. Kifejtette, hogy az erdélyi magyarság tevékeny tagjai, a vármegyék alispánjai, a városok polgármesterei, járások fősolgabirái, az egyházak lelkészei, a községek jegyzői, bírái segítségével irattatná össze az erdélyi

vármegyékben élő székely-magyarság minden tagját, ezeket vármegyénként, községek szerint betűsorban beiktatná egy könyvbe, amelynek „Aranykönyv” volna a neve. A születések szintén beiktatvánának, úgy hogy a könyv ugyszólván az erdélyi magyarság állandó nyilvántartása volna. Az Aranykönyvben való szereplésért minden egyes név után egy korona volna fizetendő, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igazgató-tanács kezelné Székelyudvarhely székhellyel, mely 70-80 tagból állana. Az alaphól aztán 3, 3 és fél százalékos kölcsönök mellett eladósodott, természetesen lehet ez az összeg nagyobb is. A nagyobb alapítványok külön lapon nyernének a könyvben iktatást. Az alapítványt külön igaz

jelentése szerint egyenes adóban 25231 korona, hadmentességi díjban 785 korona, fogyasztási adóban 41790 korona, dohányjövédékben 38038 K folyt be a múlt hóban.

Daniel Lajos közgazdasági előadó a vármegyeszerte uralkodó takarmányhiányról rajzolt szomorú képet. Indítványára átírnak a kirendeltséghez, felhívják figyelmét különösen a homoróvidéki községekben levő takarmány és vetőmaghiányra.

Kuliszeky Ernő tanfelügyelő előterjesztései közül egy felsőboldogfalvi felebbezés előterjesztése volt érdekesebb. A község Mikes János grófnak azt a kérését, hogy vasárnap délutánonként hitoktatási célokra engedjék át az iskolát, megtagadta azzal az indokolással, hogy azt a tanító lakásul használja. A tanfelügyelő ezzel szemben a Mikes gróf kérésének adott helyet s ez ellen felebbeztek a boldogfalviak. A háboruskodás azonban most véget ért azzal, hogy az esperes visszavonta kérését s így a felebbezés is tárgytalanná vált.

Szobotka Rezső főmérnök a harmadik vonatpár sorsáról számolt be. A részvénytársaság átírt, hogy a Mávnak befizette az építkezésekhez szükséges 31.000 koronát s kéri a közgazdasági bizottságot, hogy járjon közbe, hogy az építkezéssel május 1-éig tető alá jussanak. A bizottság kimondta, hogy köszönő iratot intéz a részvénytársasághoz, egyben felír a kereskedelmi miniszterhez is, hogy az építkezéseket fogantasson gondoskodjék arról, hogy a Máv. májusi menetrendjeiben a harmadik vonatpárnak és a gyorsvonattal való csatlakozásnak is nyoma legyen. A többi jelentéktelenebb előterjesztés meghallgatása után véget ért azlés.

HIREK.

— **Kinevezések.** A földmívelésügyi miniszter az állami kezelésbe vett erdők kezelésének szolgálati ágazatához Fás Gyula székelyudvarhelyi és Héjjas Kálmán m. kir. erdőmestereket a VII. fizetési osztályba m. kir. erdőtanácsosoknak; Ráduly János és Tompa Kálmán m. kir. főerdészeket a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnököknek; Márton Benedek és Pál János m. kir. erdészeket a IX. fizetési osztályba m. kir. erdőmérnököknek nevezte ki.

— **Előleptetés.** A pénzügyminiszterem vezetésével megbízott miniszterelnök Bodrogai Sándor székelyudvarhelyi állami végrehajtót a IX. fizetési osztályba léptett elő.

— **A tifusz.** Az erős tél után hirtelen bekövetkezett tavaszi hóolvadás nyomán, a járványos betegségek is felütöttek fejüket. Különösen a tifusz grasszál városunkban. Kedden délután temették el Zemof János bulgár kertész munkást, aki hasihasnyánymáz miatt halt el. A helybeli kórházban pedig jelenleg 10 férfi és 2 nő van tifuszbetegségben. Vajjon mikor lesz már vége ennek a veszedelmes nyavalyának...

— **Félaru jegy a városi tisztviselőknél és a körjegyzőknél.** Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter a egutóbb tartott minisztertanács hozzájárulásával elhatározta, hogy a rendezett tanácsú városok közigazgatási teendőit teljesítő tisztviselői, nemkülönben a községi és körjegyzők részére, saját személyükre vonatkozóan a félaru jegykei vezményt megadja.

— **Március 15.** A székelyudvarhelyi m. kir. áll. főreáliskola Eötvös-önképzőkörre 1909. március hó 15-én d. e. 10 órakor az intézet tornatermében hazafias ünnepséget rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel

meghívja az Igazgatóság. Műsor: 1. Batthyány-induló. Előadja az ifj. zenekar. 2. Talpra magyar! Szavalja Csoboth Elemér VIII. o. t. 3. Honfidal. Előadja az ifj. énekkar. Ünnepi beszéd. Irta és előadja Deák Ferenc VIII. o. t. 5. Talpra magyar! Előadja az ifj. énekkar. 6. A lengyel határon Gárdonyi G.-tól. Szavalja Zipszer László I. o. t. 7. Quariette. Előadja az ifj. zenekar. 8. A hazaszeretetről Szabolcska M.-tól. Szavalja Derzsi Lajos VIII. o. t. 9. Himnusz. Előadja az ifj. énekkar.

— **Nyugdíjazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kriza Sándor homoróvidéki igazgató-tanítót folyó évi április 1-től kezdődőleg ideiglenesen egy év tartamára nyugdíjazta.

— **Hegymegi Kiss Pál dr nagybeteg.** Egyik debreceni laptársunk írja a következőket: Mint részvétellel értesülünk, városunk szülőtte, dr. H. Kiss Pál főispáni titkár, akit pár hét előtt sub auspiciis regis avattak a kolozsvári egyetemen az államtudományok tudorává, hastífuszban veszedelmesen megbetegedett. Aggódo édes anyja, özvegy H. Kiss Áronné, beteg fiát Székelyudvarhelyről hazahozatta és itthon ápolja. A beteg állapota súlyos, ami városszerte mély részvétet kelt. — A beteg főispáni titkár iránt nálunk is nagy részvét nyilatkozik meg a közönség sorában. Reméljük, hogy a népszerű főispáni titkár állapotáról közelebről kedvezőbb híreket jelenthetünk.

— **Gazdák gyűlése.** Március 8-án tartotta meg az udvarhelymegyei gazdasági egyesület a havi választmányi ülést Ugron Ákos főispán elnöke mellett. Elsőnek a titkár számolt be a székelykereszturi kiállítás szép sikeréről. Majd a romániai vámszerződés ügyében kimondották, hogy az egyesület felír a kormányhoz a mezőgazdasági érdekek megvédelméért érdeklődésében és az elnököt felkérték, hogy az Öngyilkosok márc. 12-én a tárgyalás tartandó értekezletén vegyen részt az egyesület képviselőjében. Érdekes pontja volt az ülésnek annak a miniszteri leiratnak tárgyalása, amelyben Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter arról értesíti az egyesületet, hogy Oroszhegy községben 9580 koronát, Székelyszentkirálynak 4100, Atyhának 10.000, Sükőnek 8320, végül Bene községnek 15.900 korona segélyt engedélyezett vízvezeték létesítésére. A miniszternek feliratilag mondanak ezért köszönetet. Nehány kisebb jelentőségű ügy került még sorra, mire az ülés véget ért.

— **Uj méhészkör** tartja alakuló gyűlését e hó 21-én (vasárnap) d. u. fél négy órakor Székelyudvarhelyt, a vármegyeház kistermében.

— **Kosárfonó tanfolyam Derzsenben.** A Székelyderzsenben tartott kosárfonó tanfolyam négy heti szorgalmas munka után befejezést nyert. A tanfolyam vezetője Székely István volt, aki a munkácsi miniszteri kirendeltségnek szakképzett alkalmazottja s az ő érdeme, a kitűnő siker. A tanfolyam utolsó napjának estéjén Kiss Jakab áll. tanító gyűjtötte össze a résztvevőket s azokat a foglalkozásnak további folytatására, fejlesztésére buzdította, a kik ezt készséggel ígérték meg, sőt a jövő tételre még nagyobb foku oktatást kérnek s hiszik, hogy e méltánylandó készségüket a miniszteri kirendeltségnél Dorner Béla kir. gazdasági intéző támogatni fogja. Nagy a valószínű-

ség arra, hogy szövetségi alapon fog a továbbfejlesztés megoldást nyerni. A tanulók kiállítását is rendezték, melyet az ez iránt érdeklődő községi lakosok igen szép számban látogattak s teljes elismeréssel adóztak a bemutatott eredménnyel szemben, melynek nyomán fakadt az a közöhangzás, hogy a már berendezett fűttelep megnagyobbíttassék. A tanfolyamon 33-man vettek részt, akik 260 db tárgyat készíttettek el.

— **Falusi műkedvelők és székely tánc.** Az árvátfalvi ifjuságnak az az ötlete támadt, hogy szombaton, e hó 13-án Székelyudvarhelyt a Budapest szálló színháztermében az agyagfalvi Székelyemlék és egy hármónium beszerzése javára, műkedvelői előadást rendeznek. Előadják Géczy István „Az ördög mátkája” című népszínművét és utána bemutatják a székely táncot. Az előadás kezdete fél 8 órakor lesz és jegyek előre válthatók Betegh Pál könyvkereskedésében Kossuth-utca 31. sz. alatt.

— **Gazdasági gépek a kisgazdák-nak.** A földmívelésügyi miniszter az erdélyrészi (székely) kirendeltségnek 40.000 korona államszolgálatot engedélyezett gépek és eszközök vásárlására. Eddig mintegy 100.000 koronát tesz azon összeg, melyet a székely kisgazdák részére kiosztott gépek vásárlására fordítottak.

— **Palinka öngyilkosok.** Tót-Oszlácson Zahorecz János eltemetése után az elhalt özvegye két nagy hordó pálinkát veretett csapra s azt mintegy ötvenen mind megitták. Nehány óra múlva 13-an meghaltak és 20-an még élet-halál közt vannak, köztük maga a bánatos özvegy is...

— **Uj székely ásványvíz-forrás.** Az ásványvíz-kartell elleni védekezést tudvalevőleg az nehezíti meg főként, hogy a kartellben a jó hírű források valamennyije bent foglalhatók. Hangsúlyozzuk, hogy jó hírű, mert nem egy olyan forrásról tudunk, amely most teljességgel ismeretlen, azonban csupán a vállalkozási szellemben hiányban mulik, hogy azzá legyen. Most például arról értesítenek bennünket, hogy a Lövete község határában levő régi ásványvízforrás kitűnő vizet — a melyet eddig csak a környéken ismertek és szerettek — a tulajdonos forgalomba akarja hozni s ez irányban meg is tette már a kezdeményező lépéseket. A forrás vize — mint nekünk írják — az ismert savanyúvizekkel is felveszi a versenyt, szénsavtartalma kipróbáltan szívós és borral is kellemes ízű. A tulajdonos az érdeklődőknek szívesen szolgál, ingyenes mintapalackkal, ha ebbeli kivánságukról akár egy levelező-lapon tudatják Elekes Nándor lövetei közs. jegyzőt, aki buzgó pártfogója a vállalkozásnak. Egy palack víz ára Székelyudvarhely helybe szállítva 9 fillér lesz.

— **Országos kirakodó vásárok.** Március 12-én Harasztkerék, Koiozsvár Szentegyházasszalu; 14-én Szászváros; 15-én Felvincz; 16-án Segesvár; 17-én Székelyudvarhely; 18-án Bolkács, Uzon, Szilágynagyfalva; 19-én Csikszentdomokos, Egerbegy, Göröcsön, Magyargyermonostor, Mártontelke, Miklóstelke, Nagypold, Parajd, Vajdaháza, Vajdakamarás, Szilágyosmlyó; 20-ikán Brád, Vajdahunyad.

Bélyegzők megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

SZÍNES KÉPEK,

(Lesz e háború? — Az eltört szék?)

Azokat, akik most napról-napra háborús híreket lesnek az újságokban s akik maguk is attól félnek, hogy még aktív szereplők lesznek a szerb-magyar-osztrák háborúban, most ezennel végérvényesen megnyugtattuk. Ha még eddig tartottunk is a puskaropogástól, most eloszlott akárcsak a buborék, minden aggodalmunk. Egyik szomszédos városka hetilapjában ugyanis a következőket olvassuk a *napihírek* között:

— **A háborús hangulat** is a beállott tavaszi idővel kezd elolvadozni. Ugyanis, mint megbízható forrásból értesül a „... Hírlap” a háború bizonytalan, sőt nagyon valószínű, hogy nem lesz, mert Szerbia szép csendesen alább hagy harci kedvével.

Ezekután már igazán mindegy, hogy Péter király lemond-e, Oroszország nyújt-e segítőkezet Szerbiának, vagy a hatalmak mit szólnak a dologhoz. Szeretreméltó laptársunk kimondta a szentenciát: s ezen már nem eshetik változás: „a háború bizonytalan, sőt valószínű, hogy nem lesz”...

A büntető járásbíró tárgyalási termében egy nagyon vörös orru, hamiskásan hunyorgató bácsi fölött ültek törvényt. Súlyos testisértésről volt szó a vádiratban.

— Ön azzal van vádolva — szólt a bíró — hogy ezt a széket a felesége fején összetörte.

A vádlott ártatlan arcot vág.

— Kérem bíró ur, szerencsétlen véletlen volt...

— Hogyan, véletlen? Hát nem volt szándékában megverni a feleségét?

— Oh igen, bíró ur, de nem volt szándékomban a széket eltörni.

KÖZGAZDASÁG

Erdőmérnökök.

A földmívelésügyi miniszter az 1909. évi állami költségvetési törvényben nyert felhatalmazás alapján elrendelte, hogy a vezetése alatt levő miniszterium ügykörében rendszerezett erdőterület állások megjelölésére ezután a VIII. fizetési osztályban erdőmester helyett főerdőmérnök, a IX. fizetési osztályban főerdész helyett erdőmérnök, a X. fizetési osztályban erdőmérnök, XI. fizetési osztályban erdőmérnök helyett erdőmérnökjelölt, végül erdőgyakornok helyett erdőmérnök-gyakornok elnevezés használtassék.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik,

a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt. Az anyaságnak bármily válságos percében a

Scott-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét a halaszt — körültekintően meg kell figyelni.

ÁRNYÉKOS ITÓDÁNY
ZENKOVITS
RI DVA T-CKEK
 legszébb kivitelben, ugyanott
 Kobra-képek

Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli Részv.-Társ. Budapest, V., Báthori-u. 5.

Állandóan raktáron vannak és árusítanak minden fűszerkereskedésben azonnali palackcsere mellett:

Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
Borszéki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Baross

Borhegyi
Boholti
Előpataki
F. Rákosi Mária
Fehérkői

Glória
Horgász — Hankó
Hebe
Kászon-Jakabfalvi
Kászon-Salutaris

Répati
Szekely-Szelters
Stojkai

HIRDETÉSEK

A hirdetések gondos átolvasása önnek valószínűleg hasznára lesz.

Nyomdász - tanuló-

nak 2-4 középiskolai osztályt végzett fiút felvesz Betegh Pál villamos erőre berendezett könyvnyomtató intézetébe

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányának pótlására 2 éves gyökerű száza	20 K
Gyökeres fásoltvány	180 K
" " szépségűhívával	90 K
" " zöldségtvány	160 K
Sima	90 K
Gyökeres riparia portalis vastag	52 K
" " 2 éves	40 K
Sima riparia portalis	18 K
" " vökony	8 K
Gyökeres hazai nemes vessző	30 K
Sima	10 K

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszavesszem s pénzt visszaadom. — Árjegyzék ingyen. Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai	"	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	"	34 K
" " pecsenye	"	38 K
Visontai Rizling	"	44 K
Muskotály	"	70 K
" vörös bikavér	"	70 K

Szekely I. József
Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

1256—909. tkvi. szám.

HIRDETMÉNY.

Homoróddaróc község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869 év 2579 számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 XXIX az 1889 XXXVIII és az 1891 XVI. t. c. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 XXIX t. c. cikkeken szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E célból az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi április hó 8-án fog kezdődni.

Ennelfogva felhívjuk:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7 és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilva-

nítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy törlési engedély nyilvanítása vegett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Oklánd, 1909. február 27.

KELEMEN, kir. albiró.

2249—1909. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Szekelyudvarhely rendezett tanácsu város telekkönyvei (birtokszabályozás) tagosítás következtében az 1869 évi 2579 l. M. szabályrendeletre képest átalakították és erről egyidejűleg mindazon ingatlanokra, melyekre az 1886. évi 29 t. c. 1889. évi 38 t. c. és az 1891 évi 16. t. c. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29 t. c. cikkeken szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E célból az átalakítási előmunkát hitelesítése és a helyszíni eljárás Szekelyudvarhely rendezett tanácsu városában 1909. évi április hó 14-én fog kezdődni.

Ennelfogva felhívjuk:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló eselleges okirataikat mutassák fel

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átiratra az 1886. évi 29. t. c. 15—18. §-ai és az 1889. évi 38. t. c. 5, 6, 7, 8 és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvanítsa, mert különben ezuton jogait nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől elesnek; és

4. mindazok, kiknek tényleg már megszűnt követelésekre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve; ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogukat törlését kerel mezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvanítása vegett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Szekelyudvarhely, 1909. március hó 4-én.

MIHÁLY JÁNOS
kir. törvényszéki bíró

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

236—1909. sz.

Meghívó.

A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár

évi rendes közgyűlését

1909. márc. 14-én d. u. 3 órakor Szekelyudvarhely, Árpád-utca 7. szám alatt levő hivatalos irodahelyiségében tartja meg, melyre a közzételt lesi tag urak ezennel meghívótnak.

A közgyűlésen csakis a meghívott tényleges kiküldött tagok vehetnek részt, akik szavazati jogukat személyesen gyakorolhatják.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazgatósági évi jelentés.
3. Választások. Titkos szavazással választandó.

a) az igazgatóságba 3 rendes tag a munkaadók és 4 az alkalmazottak sorából; 1 póttag a munkaadók, 1 az alkalmazottak közül;

b) a felügyelő bizottságba 3 tag a munkaadók, 3 pedig az alkalmazottak közül;

c) a választott bíróságba ülnökökül 4 rendes és 4 póttag az alkalmazottak sorából;

d) az országos pénztár közgyűléseibe kiküldöttek a munkaadók sorából 1 helyettes, az alkalmazottak közül 1 rendes tag.

4. A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1909 február 26-án tartott ülése határozatából előterjesztendő ügyek.

5. Az 1908. évi zárszámadás és a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése.

Szekelyudvarhely, 1909 március 7.

Wagner ügyvezető h.

Betegh Pál igazgatósági elnök.

— Családja egészségét szíven viselő háziasszonye cetszeszt, mely különben is lassan, de biztosan ölméreg — nem vásárol.

Eladó sarju. 14 székér sarju eladó. Értekezni lehet Csillag Józsefnél Székelyudvarhelyt.

Árlejtési hirdetmény.

Szekelyderzs község (Udvarhelym.) tizenkilencezer koronás költségvetéssel az építendő körjegyzői lak és községházára 1909. márc. 13-iki határidővel

árlejtést

hirdet.

Az árlejtés megtartására 1909. márc 13-án délután 10 óráját tüzzük ki a körjegyzői irodába.

Árlejtési feltételek, tervrajz és költségvetés, valamint egyéb tudnivalók a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők. Bánatpénzül 5 százalék teendő le készpénzben.

Kelt Székelyderzs, 1909. január 25.

Ifj. Toró Dániel Kocz János
közs. bíró. körjegyző.

Egy megbízható, ügyes, mozgókonnyuriembert keresünk,

üzletszerzőül alkalmaznánk fix fizetés és napi díj mellett, az illetőnek különösen a gépek eladásánál kell gyakorlattal bírnia. Ajánlatokat lehetőleg személyesen megjelenéssel kérünk Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezte.

Jeszenszky,
intéző.

forduljon minden érdektőd. ki szult fektet I fajtisza anyagra.

disz- és kerítés-növények sth.

Arjegy ket ingyen d